

datum 27-07-2011broj 93/011

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Завод за интелектуалну својину

Број: 20/100-2011

Датум: 20. април 2011. године

Београд, Кнегиње Љубице 5

УНИЈА ПОСЛОДАВАЦА СРБИЈЕ

Стевана Марковића 8

11080 Београд - Земун

Поштовани,

Обавештени смо да Унија послодаваца Србије својим члановима препоручује и рекламира услуге привредног друштва Fair Share d.o.o, као „алтернативу организацијама СОКОЈ и ОФПС“. У допису који нам је достављен и испод кога се налазе контакт подаци Драгољуба Рајића и Уније послодаваца Србије, наводи се да привредно друштво Fair Share d.o.o, индивидуално остварује права аутора и носилаца ауторског и сродних права, као и да се на репертоару Fair Share d.o.o налазе ауторска дела и фонограми који нису на репертоару организација СОКОЈ и ОФПС, односно „нису у систему колективног остваривања ауторског и сродних права“. У допису се даље наводи „да се на сајту Fair Share d.o.o налази база музике, као и линкови ка светским базама слободне музике одакле ће сви корисници имати могућност да користе музику коју су сами аутори ослободили обавезе плаћања ауторских и фонограмских права“.

Узимајући у обзир горе наведено, дужност нам је да вас упозоримо да је одредбама Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“ број 104/09, у даљем тексту: Закон) прописано обавезно колективно остваривање права произвођача фонограма и интерпретатора на накнаду од емитовања и јавног саопштавања фонограма и на њима забележених интерпретација. То значи да на територији Републике Србије ниједан домаћи или страни произвођач фонограма и интерпретатор чија интерпретација је забележена на том фонограму нема право да своја права на накнаду од емитовања и јавног саопштавања остварује индивидуално, већ само преко организације за колективно остваривање сродних права.

Као што вам је познато једино она организација која је добила дозволу од Завода за интелектуалну својину може на колективан начин да остварује ауторска, односно сродна права. Дозволу за колективно остваривање права произвођача фонограма на територији Републике Србије има Организација произвођача фонограма Србије-ОФПС, Табановачка 27, из Београда, која је једина овлашћена да од корисника који јавно саопштава или емитује фонограме и на њима забележене интерпретације наплати накнаду, односно којој се могу обратити произвођачи фонограма који имају седиште у Србији како би преко Организације ОФПС наплатили накнаду која им по Закону припада.

У случају остваривања права аутора музичких дела (композитора, текстописаца, аранжера) правна ситуација је нешто другачија. Наиме, дозволу за колективно остваривање ауторског права аутора музичких дела има Организација музичких аутора Србије-СОКОЈ, Мишарска 12-14, из Београда. Законом је у члану 180. ст. 1. изричито предвиђено да “у пословању организације са корисницима, постоји претпоставка да организација има овлашћење да делује за рачун свих носилаца ауторског односно сродних права у погледу оних права и оних врста предмета заштите који су обухваћени њеном делатношћу.” Дакле, без обзира што неки аутор није закључио уговор са СОКОЈ-ем, СОКОЈ и за таквог аутора убира накнаду, јер му Закон такву обавезу намеће.

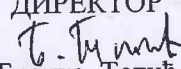
Међутим, у случају остваривања права аутора музичких дела на емитовање и јавно саопштавање Закон дозвољава аутору да, и поред законске претпоставке из члана 180. став 1. Закона,

бира да ли ће своја права да остварује индивидуално или колективно. Наиме, одредбама Закона дозвољено је да се аутор искључи из система колективног остваривања права тако што ће организацији да достави писану изјаву о томе, док је законска обавеза организације да кориснике извести о именима оних аутора који су се искључили из система колективног остваривања права како би они (корисници), могли да са тим ауторима регулишу правне односе. Према информацијама и подацима са којима располаже Завод, 17 аутора је организацији СОКОЈ доставило писане изјаве о искључењу из колективне заштите. То, у контексту вашег позива члановима Уније послодаваца, даље значи да се на тзв. репертоару привредног друштва чије услуге препоручујете као алтернативу организацијама СОКОЈ и ОФПС, могу наћи ауторска дела само тих аутора који су се писаним путем искључили из колективне заштите а чија имена можете наћи и на сајту Организације СОКОЈ.

Ако пођемо од претпоставке да се управо тих 17 аутора одлучило да овласти привредно друштво Fair Share d.o.o као заступника који ће индивидуално остваривати њихова права, тада би се на репертоару тог привредног друштва могла наћи само њихова дела. У таквој хипотетичкој ситуацији, сваки корисник који би се одлучио да користи дела само тих аутора, (на начин да јавно саопштава музичка дела тих 17 аутора са носача звука), ослободио би се плаћања накнаде организацији СОКОЈ (наравно под условом да докаже да јавно саопштава са носача звука, дела само тих аутора), али би и даље тај корисник био дужан да организацији ОФПС плаћа накнаду за јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација јер Закон не дозвољава индивидуално остваривање права произвођача фонограма и интерпретатора на накнаду од емитовања и јавног саопштавања.

Ако је ваша намера да правним саветима помогнете члановима вашег удружења који искоришћавају ауторска дела и предмете сродних права, тада је и ваша обавеза да им истинито предочите све последице прихватања таквог савета. Наиме, на основу напред наведених одредби Закона, Завод је мишљења да Унија послодаваца Србије, пре позива својим члановима да закључе уговоре о „коришћењу музике“ са привредним друштвом Fair Share d.o.o „и тако избегну плаћање накнаде организацијама СОКОЈ и ОФПС“ није размотрила све правне чињенице, нити је својим члановима истинито предочила могућности индивидуалног остваривања ауторског, односно сродних права на територији Републике Србије.

С поштовањем,

ДИРЕКТОР

Бранка Тотих